

blev der efter den af Ministeriet vedlagte allerunderdanigste Forestilling ved kgl. Resolution af 16. Juli 1886 fastsat følgende Regel:

De, som ved lægevidenskabelig Forberedelses-Examen have opnaaet Karakteren *audabilis præ ceteris* eller *laudabilis* i Kemi, have, naar de senere ville underkaste sig Skoleembedsexamen med Kemi som Bifag, Ret til at faa de nævnte Karakterer overførte til sidst nævnte Examen, henholdsvis som udmærket godt og meget godt.

7. Andre Examina.

a. Juridisk Examen for ustuderede.

En Ansøgning fra N. N. om Tilladelse til at indstille sig til den juridiske Examen for ustuderede uden at have bestaaet den anordnede Forberedelses-Examen blev afslaaet ved Ministeriets Skrivelse 27. November 1885.

— Under 19. Juni 1886 meddelte Fakultetet N. N., der var bleven syg nogle Dage, efter at han havde været oppe til den skriftlige Del af den juridiske Examen for ustuderede i Maj Maaned s. A., Tilladelse til at udsætte den mundtlige Del af Examen, naar han indstillede sig inden den Dag, da Examen afsluttedes.

— N. N., hos hvem der ved den skriftlige Del af den juridiske Examen for ustuderede i Sommeren 1886 var forefundet utilladte Hjælpemidler, blev ved Fakultetets Skrivelse af 14. Maj s. A. afvist fra Examen.

b. Examen for Tandlæger.

Ved Skrivelse af 24. Juni 1886 meddelte Ministeriet en paa St. Thomas bosat Tandlæge, N. N., Tilladelse til at indstille sig til Tandlægeexamen uden at have underkastet sig almindelig Forberedelses-Examen. Det lægevidenskabelige Fakultet havde anbefalet Andrageren til denne Dispensation med Bemærkning, at han var en Mand i en moden Alder og derhos havde paalidelige og fortrinlige Vidnesbyrd om almindelig Dannelse samt endelig i en Aarrække med vedkommende Autoriteters Tilladelse havde udøvet Tandlægepraxis i Vestindien.

— To Andragere her i Landet, der ansøgte om den samme Tilladelse, erholdt Afslag ved Ministeriets Skrivelser af 5. September 1885 og 4. Juni 1886.

IV. Videnskabelige Samlinger og Anstalter.

1. Universitetsbibliotheket.

Paa Forslaget til Finanslov for 1886—87 blev Universitetets Udgiftskonto 3. a., Udgifter til Bibliotheket, foreslaaet forhøiet med et Beløb af 2000 Kr. I denne Anledning bemærkedes følgende:

I et med Konsistoriums Anbefaling modtaget Andragende havde Universitetsbibliothekaren henledet Opmærksomheden paa, at Literaturen i de forskjellige Videnskabsfag, idet disse mere og mere udsondrede sig i Specialiteter, Aar for Aar voxede ikke ubetydeligt, ligesom ogsaa Bøgerne samtidig dermed vare blevne dyrere, dels paa Grund af forhøjede Arbejdsomkostninger, dels paa Grund af den stadig rigere Udstyrelse med Afbildninger og lignende, især i naturhistoriske og medicinske Værker. Den forøgede Bogmasse krævede derhos større Udgifter til

Indbinding, og her kom ogsaa den danske Literatur — hvis Erhvervelse i og for sig ikke medførte nogen Udgift — med i Betragtning, idet Forøgelsen her for en ikke ringe Del faldt paa Aviser og lignende, hvis Indbinding var meget dyr. Det var derfor, uagtet der stadig toges Hensyn til, hvad der blev anskaffet til det kongelige Bibliothek, nemlig af kostbare Værker, efterhaanden blevet umuligt med Universitetsbibliothekets Budget at fyldestgøre alle de Krav, der i de ved Universitetet docerede Fag maatte stilles til dette Bibliothek, og det havde ikke kunnet undgaas, at der bestandig var saadanne Fag, der i Forhold til de øvrige bleve Stedbørn. Til nærmere Oplysning om Bibliothekets Midler og den Anvendelse, der gjordes af dem, havde Bibliothekaren meddelt, at Indtægterne dels vare saadanne, som kunde bruges til Indkjøb af Bøger i alle Videnskabsfag, dels saadanne, som kun kunde bruges til Anskaffelse af Bøger i enkelte, forud bestemte Fag. Til de først nævnte Indtægter hørte Universitetets faste aarlige Tilskud samt Renter af 2 Legater, tilsammen for Finansaaret 1884—85 et Beløb af 8954 Kr. 74 Ø., til de sidst nævnte Tilskudene fra det Classenske Fideikommis og den polytekniske Lærestanstalt, samt Renterne af forskellige Legater, for samme Finansaar i alt ca. 5546 Kr. Bibliothekets Budget havde saaledes udgjort i det hele omtrent 14500 Kr. Anvendelsen af de ekstraordinære Indtægter var imidlertid meget indskrænket, idet de kun kunde anvendes til bestemte Videnskabsfag, navnlig til naturvidenskabelige og matematiske Værker; hvad der derimod af dem kunde udgives til Retsvidenskab, Historie og Filologi, var aldeles utilstrækkeligt. Af de Indtægter, der kunde anvendes til Indkjøb af Bøger i alle Videnskabsfag, blev i Virkeligheden kun en mindre Del brugt til Bogindkjøb. For det første skulde Indbindingen af disse Indtægter, og denne Udgift var i 1884—85 ikke mindre end 4031 Kr. 25 Ø., dernæst skulde af samme Konto Udgiften til Bibliothekets Opvarmning udredes, som i bemeldte Finansaar androg 778 Kr. 53 Ø., og endelig medgik der et ikke ubetydeligt Beløb til Inventariets Vedligeholdelse, Kontorrekvisiter, Trykning af Reglementer og Blanketter, Porto, Rengjøring, Opsyn i Forsalen, Avertissementer m. m. I det nævnte Finansaar havde der saaledes til Bogindkjøb kun kunnet anvendes henimod 3000 Kr., altsaa ikke lidet mindre end det Beløb 3800 Kr., som Bibliotheket paa Finansloven 1872—73 fik som Tilskud til sit ordinære Budget. At den nævnte Sum ikke kunde forslaa til Bibliothekets Behov, vilde kunne skjønnes deraf, at saadanne Hovedfag som Theologi, Medicin, Historie, Rets- og Statsvidenskab ganske, eller dog næsten helt skulde holdes vedlige heraf, og det samme gjaldt om en Del andre Fag, paa hvilke der ikke var tænkt i Legatfundatserne, saa som Filosofi, Pædagogik, almindelig Literaturvidenskab, Tidsskrifter af blandet Indhold o. s. v. Foruden disse Fag var der endelig den Afdeling, som omfattede de levende Sprog og deres Literatur, hvilken det hidtil ikke havde været muligt blot nogenlunde at drage Omsorg for, saa at det, under Hensyn til den Stilling de levende Sprog nu indtog ved Universitetsstudierne, maatte anses for nødvendigt ikke blot at anskaffe et afpasset Udvalg af den stadig udkommende nye Literatur, men ogsaa at udfylde de mest i Øjne faldende af de Huller, der i tidligere Tid under Budgettets allerede længe følte Knaphed vare fremkomne. Naar der af de foran anførte Grunde var foreslaaet en Forhøjelse af Universitetets aarlige Tilskud til Bibliotheket med 2000 Kr., maatte dette Beløb anses for strængt fornødent.

saafremt de paapegede Mangler skulde søges fjærnede, idet der med forøget Bogindkjøb tillige vilde følge en stigende Udgift til Indbinding.

Den ompurgte Forhøjelse optoges derefter paa Ministeriets Budget for 1886—87.

— I Skrivelse af 5. Marts 1886 gjorde Universitetsbibliothekar Birket Smith opmærksom paa, at de i Universitetsgaarden uden for den ene af Bibliothekets Læsestuer staaende 2 Lindetræer Aar for Aar i stigende Grad borttog noget af Læsestuernes i Forvejen knappe Lys, saa at man endog om Sommeren, naar Himmelen var noget overtrukken, ligefrem sad i Tusmørke. Ogsaa i flere af Bibliothekets andre Rum var Virkningen den samme, saa at det ofte var vanskeligt at læse Bøgenes Rygtitler. For at skaffe mere Plads i Bogsalen var det derhos paatænkt til en Prøve at opstille Halvreoler i en Del af Bibliotheket, — en Foranstaltning, der under alle Omstændigheder vilde borttage en Del Lys — men det Rum, hvori Prøven skulde anstilles, laa imidlertid inden for de to Træers Skygge, saa at man ikke kunde danne sig en Forestilling om, hvor meget Lys de omtalte Halvreoler virkelig vilde tage bort, saa længe Træerne bleve staaende. Bibliothekaren maatte derfor andrage om, at Træerne bleve borttagne; en Kapning vilde næppe være tilstrækkelig, da Løvet efter en saadan vilde blive saa meget tættere i de Partier, som skaanedes.

Under 18. s. M. meddelte Konsistorium Bibliothekaren, at det først maatte anstille nøjere Undersøgelser, forinden det kunde beslutte sig til at godkjende den foreslaaede Forholdsregel.

— Under 20. April 1886 meddelte Universitetsbibliothekar Birket Smith Konsistorium, at kgl. Hofboghandler Chr. Høst i Anledning af sin Forretnings 50 Aars Jubilæum havde skjænket Universitetsbibliotheket afdøde Konkyliolog O. Mørchs efterladte haandskrevne Samlinger og Udarbejdelser vedrørende Konkyliologien, bestaaende af 49 Kapsler, Pakker og Bind, indeholdende blandt andet en Mængde Tegninger. Ved Skrivelse af 7. Maj s. A. bragte Konsistorium Hofboghandler Høst Universitetets hjerteligste Tak for denne værdifulde og betydelige Gave til Bibliotheket.

— I Skrivelse til Konsistorium af 16. Maj 1884 gjorde Universitetsbibliothekar Birket Smith opmærksom paa, at medens man paa forskellige Maader — ved Brandmur, Jærnskodder, Lynafledere o.s.v. havde søgt at sikre Bibliotheket mod Ildsvaade, var der et Punkt, som man ganske havde forsømt, og hvorfra stadig en ikke ringe Fare truede. Loftet i den Kjælder, der strakte sig under næsten hele Bibliotheket, dannedes af de samme Brædder og Bjælker, som udgjorde Bibliothekets Gulv, og dette Loft var uden nogen som helst Beklædning af Gips eller lignende. Da nu oven i Kjøbet Kjælderens var saa lav, at dens Loft kunde naas med Haanden af enhver, vilde man indse, at der ved Ondskab, eller Kaadhed eller tilfældig i et Øjeblik kunde fremkaldes en Ulykke, som gjorde alle Bibliothekets Sikkerhedsforanstaltninger unyttige. Først efter at han var bleven Bibliothekar, var han bleven opmærksom paa denne Kjælderens farlige Beskaffenhed, og han havde søgt, saa godt han kunde, at sikre sig dels ved at forbyde Bibliothekets Bud at lade nogen faa Nøglen til Kjælderens uden Bibliothekarens Vidende, dels ved bestemt at nægte Folk at nedsætte deres private Sager i Kjælderens, saaledes som det ikke sjældent tidligere havde fundet Sted under Flytning eller

Bortrejse. Saadanne Sager vare ofte indpakkede i Halm eller andre let tændelige Stoffer, og en Gnist fra en Cigar eller Pibe kunde sætte det hele i Flammer. Foruden den Nøgle til Kjælderens, som opbevaredes ved Bibliotheket, beroede imidlertid ogsaa en ved det zoologiske Museum, som havde nogle Sager, han ikke nærmere kjendte, liggende dernede, og skjønt han maatte haabe, at der ogsaa fra Museets Side vistest den største Forsigtighed ved Kjælderens Benyttelse, kunde han dog kun haabe det, men ikke nærmere kontrollere det. Værre var det, at det til hans Overraskelse havde vist sig, at ogsaa flere andre Sager, saasom løse Bjælker, Stænger og andet Træværk, som tilhørte Universitetet og brugtes til Stilladser i Universitetets Festsal m. m., henlaa i Kjælderens; for Øjeblikket var netop en Del Folk beskjæftigede med at tage disse Sager frem og det var ikke muligt at have noget virkeligt Tilsyn med dem, da de gik frem og tilbage og lod Kjælderens staa aaben. Han anmodede derfor paa det indstændigste om, at Konsistorium vilde fremkalde en Forandring i disse uheldige Forhold og foranledige, at det paagjældende Materiale definitivt fjærnedes fra Kjælderens. Hvorvidt det zoologiske Museum ikke kunde bevare de Sager, der gjemtes i Bibliothekskjælderens, i sine egne Lokaler, kunde han ikke afgjøre, men hvis disse Sager ogsaa kunde fjærnes, vilde der opnaas en større Sikkerhed.

Konsistorium tilskrev herefter under 30. Maj s. A. Universitetets Kvæstor om at foranledige Bygningsinspektøren til snarest muligt grundig at forandre det af Bibliothekaren paapegede Forhold og drage Omsorg for, at det omhandlede Materiale opbevaredes paa et andet Sted.

Efter at disse Materialier var bortflyttede, og der paa Finanslovsforslaget for 1885—86 var optaget et Forslag om Bevilling af et Beløb til Forskalning og Pudsning af Kjælderloftet i Bibliotheksbygningen, anmodede Bibliothekaren, da han i den da stedfundne Brand af Christiansborg Slot saa en alvorlig Mindelse om ikke at tøve længere end nødvendig med den paatænkte Sikkerhedsforanstaltning, i Skrivelse af 20. Oktober 1884 Konsistorium om at virke hen til, at den paagjældende Bevilling blev givet allerede paa Tillægsbevillingsloven for 1884—85. I Forbindelse hermed gjorde han opmærksom, at der ved Inddragningen af det store Avditorium i Bibliotheket ikke var blevet anbragt Jærnskodder for Vinduerne, medens der i det øvrige Bibliothek i Stueetagen til begge Sider samt paa første Sal til Gaden havdes Jærnskodder, derimod ikke paa første Sal til Gaarden, da man vel maatte antages at være gaaet ud fra, at der ingen Brandfare truede Bibliotheket fra Universitetsbygningen. Siden den Tid var imidlertid det zoologiske Museum opført, hvilket laa nærmere end Universitetsbygningen. Han anmodede derfor om, at Bygningsinspektøren maatte blive opfordret til at udtale sig om disse Forhold, og, hvis det fandtes tilraadeligt, Jærnskodder anbragte i hele Bibliotheksbygningen. Efter at Bygningsinspektøren i Forening med Brandinspektøren paa Konsistoriums Anmodning, havde foretaget en Undersøgelse, anbefalede Konsistorium i Skrivelse til Ministeriet af 20. Maj 1885 de foreslaaede Sikkerhedsforanstaltninger med Hensyn til Anbringelsen af Jærnskodder. Det hertil fornødne Beløb blev derpaa optaget paa Tillægsbevillingslovsforslaget for 1885—86, medens Udgiften ved Forskalningen og Pudsningen af Kjælderloftet allerede var bleven afholdt paa Tillægsbevilling for 1884—85. Endelig bleve, efter derom

førte Forhandlinger med Museumsraadet, de det zoologiske Museum tilhørende Gjenstande bortflyttede fra Bibliothekskjælderens.

2. Den botaniske Have.

Idet Udgifveren af Værket »Flora Danica«, Professor Dr. phil. J. Lange i en Skrivelse af 12. Juli 1885 til Intendanturen for den kgl. Civilliste indberettede, hvad der efter Branden af Christiansborg Slot, hvor Værkets Inventarium var opbevaret, havdes i Behold af dette, udtalte han i Forbindelse hermed den For-
mening, at det maatte anses for meget ønskeligt, at dette Inventar nu — da ethvert Bidrag fra den kgl. Civillistes Side til Værkets Udgivelse i Henhold til den derom truffne allerhøjeste Bestemmelse var ophørt med Afslutningen af det 51de Hefte af Værket, ligesom Civillistens Bidrag ogsaa var bortfaldet med Heusyn til de Udgifter, der maatte være forbundne med Udgivelsen af det hele Værket omfattende og for Tiden under Arbejde værende Katalog — blev bevaret for eventuelt at afbenyttes i botanisk-videnskabeligt Øjemed. I Overensstemmelse hermed nedlagde Intendanturen for Civillisten en allerunderdanigst Forestilling i Sagen, og det behagede derpaa Hans Majestæt Kongen at bifalde, at de til »Flora Danicas« Inventar henhørende 2,877 Stkr. ubeskadigede Kobberplader tillige med de resterende kassable Kobberplader og det til Værket hørende Mikroskop, samt 2 Sæt Mønsterblade, hvoraf det ene Exemplar dog var i defekt Tilstand, maatte overdrages til Staten som en Gave fra Hans Majestæt Kongen og henlægges under Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, imod at dette Ministerium forpligtede sig til fremtidig at opbevare og vedligeholde det ommeldte Inventar til eventuel Afbenyttelse i videnskabeligt Øjemed.

Efter under 19. Oktober 1885 at have modtaget Underretning herom fra Intendanturen, svarede Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet under 28. s. M., at det med den største Erkjendtlighed var villig til at modtage det saaledes skjænkede Inventar paa de angivne Betingelser, og at det efter Intendanturens derom givne Tilbud forventedes overdraget Prof. Lange at effectuere Udleveringen af samme til Prof. botanices Didrichsen. Samtidig hermed tilskrev Ministeriet Konsistorium om Sagen med Bemærkning, at det maatte anses for magtpaaliggende, at Inventariet fremtidig blev opbevaret paa et sikkert og for den videnskabelige Afbenyttelse hensigtsmæssigt Sted, og det paalagdes derfor Konsistorium at træffe Foranstaltning til, at Inventariet blev modtaget og opbevaret i den botaniske Haves Museumsbygning. Under 31. s. M. modtog Prof. Lange derpaa den fornødne Bemyndigelse til at udlevere de paagjældende Gjenstande som oven for angivet, ligesom der af Konsistorium under 29. s. M. blev tilskrevet Direktøren for botanisk Have om Modtagelsen og Opbevaringen.

— Efter da værende Docent, Dr. phil. Warmings Ansøgning blev der første Gang for 1881—82 til Assistance ved den planteanatomiske Undervisning udbetalt et aarligt Beløb af 400 Kr. I Forbindelse med Docent Warmings Fratreden, bortfaldt dette Beløb ved Finansloven for 1883—84. Efter at være udnævnt til Professor i Botanik, anholdt han om, at der paa ny maatte bevilges ham det nævnte Beløb til Assistance ved den planteanatomiske Undervisning, som han selv agtede at overtage, medens Dr. phil. Petersen, der hidtil havde ledet denne,

for Fremtiden vilde deltage i Undervisningen af de medicinske studerende. Efter at Ministeriet i sit Forslag om denne Bevilling havde bemærket, at den af Prof. Warming begjærede Assistance maatte anses for uundværlig, optoges Bevillingen paa Ministeriets Budget for 1886—87. Om Beløbets senere Bortfalden, jfr. foran S. 31.

— Paa Ministeriets Budget for 1886—87 optoges under Kontoen for den botaniske Have, paa ny, ligesom i de to sidste foregaaende Finansaar, et Beløb af 600 Kr. som 1ste Bidrag af et 2aarigt Tilskud til plantefysiologiske Undersøgelser.

— Konsistorium har under 18. Marts 1886 approberet følgende, af Direktøren for botanisk Have indsendte Instrux for Inspektøren ved Universitetets botaniske Have:

1. Inspektøren fører Tilsyn med alle Museets Samlinger af Planter og Plantedele, og vaager over deres Konservering. (Undtagne ere Studiesamlingen og det anatomiske Instituts Præparatsamlinger). Han fører Bog over Tilgangen af nye Samlinger og over Afgang af Dubletsamlinger til andre Museer eller til enkelte Botanikere samt over Udlaan fra Museet. Intet Udlaan maa finde Sted uden efter særlig Tilladelse af Direktøren. 2. Ved Begyndelsen af hvert Kvar-tal giver han Direktøren en Oversigt over de nærmest forestaaende Arbejder i Museet, og Planen for disse vedtages efter Samraad med denne. Han forde-ler Arbejderne blandt Museets Funktionærer og har Tilsyn med deres Udførelse. Hans egne Arbejder, foruden de i øvrigt nævnte, skulle saa vidt muligt hoved-sagelig være Bestemmelse og Ordning af Samlingerne, saa at de kunne blive til størst mulig Nytte i videnskabelig Henseende, navnlig let tilgængelige for det videnskabelige Arbejde. 3. I Begyndelsen af Januar Maaned afgiver han til Direktøren en skriftlig Beslutning om de i det forløbne Aar i og for Museet udførte Arbejder, om de Forøgelse, det har modtaget, og den Afgang, der har fundet Sted i samme Tidsrum, om de Udlaan, der have fundet Sted o. l. 4. Han fører Tilsyn med Museets Inventarium. Af den dertil anviste Sum serger han for Afholdelse af nødvendige Reparationer og for nye Anskaffelser saa vel af Møbler som af Glas, Spiritus, Papir og andet, som er nødvendigt for Samlingerne. Hvis der herved er Tale om større Beløb, maa han dog indhente Direktørens Tilladelse. 5. Han har at paase, at alle Museets Lokaler ere for-svarlig renholdte og, at god Orden overholdes, alt i Overensstemmelse med Lokalets særegne Anvendelse. (I sidste Henseende undtages de for Tiden til det fysiologiske Laboratorium og til det bakteriologiske Laboratorium anviste Lokaler, saa længe indtil Museet selv tager dem i Brug). 6. Hans Arbejdstid er fra Kl. 9—3 alle Søguedage. Hvis Forelæsninger eller lignende Lærervirksomhed skulde falde i den nævnte Tid, maa den Tid, der derved gaar tabt for Museumsarbejdet, erstattes ved Arbejde udenfor den. Han har Juleferie fra og med 23. Decbr. til og med 3. Januar og 1 Maaned Sommerferie, der dog ikke bør falde sammen med Direktørens, saa at begge ikke samtidig ere bortrejste.

— For Portneren ved Haven blev der, efter at Havens Direktør havde forelagt Konsistorium et Udkast til en Instrux, mod hvilket Konsistorium intet havde at erindre, samtidig udfærdiget følgende Instrux:

1. Indtil Kl. 1, da Haven aabnes for Publikum, maa han besørge Port-laagen ved Gothersgade aabnet for Havens og Museets Funktionærer og Arbejdere samt for dem, som skulle høre Forelæsninger eller ere forsynede med Adgangs-kort. Han lukker den, naar Publikum efter Udringningen har forladt Haven. Efter Lukningen skal han paa Søguedage være pligtig til at besørge Laagen aabnet for dem, der for Universitetsforelæsningsernes Skyld skulle besøge Haven. 2. Han paaser, at de besøgende ikke forse sig mod Reglerne for Adgang til Haven. Den Afgift af 10 Øre, som skal erlægges til ham for Modtagelse og Opbevaring af Kurve, Poser og lignende, hvilket det er de besøgende forbudt at føre med sig ind i Haven, tilfalder ham selv. 3. Han modtager Fortegnelserne

over de Planter, som af Skoler og andre, hvem det kan tillades, ønskes afskaarne til Undervisningsbrug, og han besørger dem samlede afleverede til Gartneren hver Aften Kl. 7. Han besørger fremdeles de afskaarne Planter udleverede til de paagjældende, der have forlangt dem. 4. Han modtager alle med Posten til Haven eller dens Funktionærer ankomne Breve o. l., og besørger dem afleverede til rette vedkommende. Hvad der ankommer til Direktøren, Inspektøren og Bibliothekaren skal snarest muligt afleveres. 5. Han skal hver Søndag være til Stede i Museet fra Kl. 8—3 i Sommer-Halvaaret (April—Septbr.) og Kl. 9—3 i Vinter-Halvaaret (Oktober—Marts), med en halv Times Fritid til Frokost, og der udføre de Arbejder, der særlig af Museumsinspektøren overdrages ham. 6. Han besørger al Budtjeneste, i Havens og Museets Anliggender, for Direktøren, Inspektøren, Bibliothekaren og Haveassistenten. Saa vidt muligt udføres Budtjenesten uden for Museumstiden. Tillige skal han den 1ste i hver Maaned hente og ombære Lønningerne til Funktionærerne samt veksle Penge i Nationalbanken. 7. Han skal hjælpe de botaniske Universitetslærere med at fremtage de Gjenstande, der behøves til Forelæsningerne og atter bringe dem paa deres Plads, samt gjøre Forelæsningslokalet ryddeligt. 8. Han sørger for Opvarmningen af Museets Lokaler efter nærmere Ordre fra dets Funktionærer. Med Opbæringen af Brændsel og dets Fordeling i de forskjellige Værelser har han dog intet at gjøre. 9. Han skal hver Aften, efter at alt Arbejde i Museet er til Ende, paase, at alle Vinduer og Yderdøren paa Museet ere lukkede, alle Gasblus slukkede (undtagen hvor fysiologiske Forsøg maatte kræve det modsatte), og overhovedet al Fare for Ildebrand fjernet. I Frostvejr skal han aflukke og tømme Vandrererne, naar det gjøres fornødent. 10. I Sommer-Halvaaret har han og hans Familie fri for Tjeneste en Dag hver Maaned. Skulde han ønske det, og Tjenesten tillader det, kunne disse 6 Fridage delvis forenes. Under denne Fritid maa en af Havens Arbejdere overtage Portvagten. 11. I disse Bestemmelser kan der ske Forandringer, om saadanne vise sig nødvendige.

— I Skrivelse af 15. Maj 1886 bemærkede Direktøren for botanisk Have, at Haven i stor Stil blev benyttet til Passage for Folk, der fra Byen skulde ud ad Østerbro til eller omvendt, og at der navnlig midt paa Dagen (Kl. 1—4) var en saa betydelig Færdsel gennem Haven forbi Museet, at en ikke ringe Ulempe derved foraarsagedes for Undervisningen og Benyttelsen af Haven til Studier, ligesom det var meget vanskeligt at paase, at intet blev stjålet og at Bestemmelserne for Besøget af Haven i det hele overholdtes. Grunden til, at dette havde kunnet udvikle sig saaledes, laa blandt andet i, at den Laage, der bag Væxthusene førte ud til Østerfarimagsgade, ikke havde kunnet holdes aflaaet af Hensyn til de Folk, som boede i Medhjælperboligerne. Der vilde nu blive opsat et Stakit uden for disse, og ved Hjælp deraf ventedes det, at den gamle Bestemmelse, at Færdsel ind og ud af Haven, kun skulde foregaa igennem Laagen ved Portnerboligen, kunde overholdes. For at imødekomme de Beboere af den østlige Del af Byen, som ønskede at spadsere i Haven, mente han dog, at man paa Søn- og Helligdage kunde lette dem Adgangen til Haven ved at holde den i det nye Stakit anbragte Laage aaben paa disse Dage fra Kl. 1 til Solnedgang. Den derved foranledigede Udgift til en Portvagt i den Tid, dette Arrangement skulde gjælde, fra 1. April til 31. Oktober, vilde blive omtrent 40 Kr., hvilken Udgift vilde kunne afholdes af Havens Konto. Direktøren gjorde derhos opmærksom paa, at Palmehuset og de tilstødende Væxthuse efter Bestemmelserne for Haven holdtes aabne for Publikum fra Kl. 3—6 Eftermiddag. Navnlig paa Søn- og Helligdage stod eller gik der imidlertid ofte Folk længe før den Tid og ventede paa at komme ind. Da Tiden fra Kl. 3 til 6 vist var mindre bekvem for mange af Hensyn til deres Middagstid, og da Væxthusene efter Gartnerens Forsikring uden

nogen forøget Udgift eller Ulempe godt kunne aabnes Kl. 2, indstillede Direktøren derfor, at denne udvidede Adgang indtil videre maatte blive tilladt. Under 20. s. M. bifaldt Konsistorium derefter følgende Ændringer i Reglerne for Besøget i botanisk Have:

at der paa Søn- og Helligdage i Tiden fra 1. April til 31. Oktober gives Publikum Adgang til Haven foruden gennem den sædvanlige Hovedindgang ved Gothersgade og Østervoldgade tillige gennem den ved Østerfarimagsgade anbragte Laage, saaledes at denne holdes aaben fra Kl. 1 Eftermiddag til Solnedgang, samt at den derved foranledigede Udgift til en Portvagt, afholdes af Havens Konto, og

at Palmehuset og de tilstødende Væxthuse indtil videre maa holdes aabne for Publikum fra Kl. 2—6 Eftermiddag i Stedet for fra Kl. 3—6 Eftermiddag.

Konsistorium anmodede derhos Direktøren om, gennem en Notits i Bladene at gjøre Publikum bekendt med oven nævnte Forandringer, samt at indføre disse paa de trykte Opslag i Haven.

3. Det zoologiske Museum.

Efter at Konservator Conradsen d. 1. April 1885 var afgaaet fra Museet, tilstillede Museumsraadet Konsistorium et Andragende om Besættelsen af den derved ledig blevene Plads samt om Fordelingen af den til Museet under Universitetets samlede Lønningssum henlagte Medhjælpssum. Konsistorium anmodede derpaa det i Anledning af Lønningslovens Revision nedsatte Udvalg om at tage de i Andragendet fremsatte Spørgsmaal under Overvejelse, hvorefter der, i Henhold til Udvalgets Udtalelse efter Konsistoriums Indstilling af 6. Juli 1885, ved Kirke- og Undervisningsministeriets Resolution af 28. s. M. blev bifaldet, at der, efter at Konservator ved det zoologiske Museum Conradsen fra 1. April s. A. var fratraadt, af Universitetets samlede Lønningssum til Lønning for en ny Konservator, maatte udredes 696 Kr., nemlig 600 Kr. af den egentlige Lønningssum og 96 Kr. af de finanslovbestemte Forhøjelser af samme, dog saaledes, at den samlede Lønning efter 3 Aars Forløb fra den nye Konservators Udnævnelse, forhøjedes med 228 Kr. til 924 Kr. og atter efter 3 Aars Forløb med 176 Kr. til 1100 Kr., samt at det efter Konsistoriums nærmere Bestemmelse overlodes til Professoren i Zoologi af de Moltkeske Legatmidler at tilvejebringe et passende Supplement til hin Lønning, alt under Forbehold af de Forandringer i foranførte Bestemmelser, som maatte blive en Følge af en eventuel ny Lønningslov. End videre bifaldtes det, at det Beløb, som af Begyndelseslønnen 696 Kr. maatte blive bespart fra 1. April s. A. indtil Ansættelsen af en ny Konservator, maatte stilles til Disposition for Museumsraadet, dog med Fradrag af 67 Øre til Afrunding af det iøvrigt under Universitetets samlede Lønningssum disponible Beløb; at den det zoologiske Museum tillagte samlede Medhjælpssum — naar der bortsaas fra de ved Ministeriets Resolution af 5. Juli 1878 til 3die Afdeling henlagte 1000 Kr. — altsaa til et Beløb af 2200 Kr. fra 1. April s. A. at regne maatte blive saaledes fordelt, at der til Medhjælp ved Kontorarbejdet bestemtes 200 Kr., og til skiftevis Raadighed for de 3 Afdelinger ligeledes 200 Kr., medens hver af disse til Stadighed erholdt 600 Kr., dog at de 200 Kr., som i Følge Grundlaget for den bestaaende Lønningslov af 25. Marts 1871 vare bestemte til Hjælp

de Dage, Museet stod aabent for Publikum, men vare indbefattede under den anførte Fordeling, faldt tilbage til deres oprindelige Bestemmelse, saasomt den nye Konservators Forpligtelse til uden særligt Vederlag at overtage Opsyn og Forevisning i Museets 2den Afdeling maatte ophøre.

I Henhold til Museumsraadets Indstilling udnævnte Konsistorium derefter under 9. September s. A. V. C. Hamburger til Konservator ved Museet fra 1. Juli s. A. at regne med 3 Maaneders Opsigelsesret fra begge Sider og paa de i Ministeriets Skrivelse ommeldte Lønningsvilkaar. Efter Museumsraadets Indstilling bifaldt Konsistorium derhos under 29. s. M., at der til Konservator Hamburger foruden den ved Ministeriets Skrivelse fastsatte Lønning udrededes af de til Museets Studier og Undervisningssamling henlagte Moltkeske Legatmidler et saa stort Beløb, at hans Lønning i alt kom til at udgjøre 1200 Kr. aarlig, altsaa for Tiden 504 Kr. aarlig fra 1. Juli s. A. at regne.

— Fra Museumsraadet modtog Konsistorium under 2. September 1885, et fra Museets Portner C. Larsen indgivet Andragende om Tilladelse til midlertidigt at maatte benytte det ene Garderobe værelse i Museets Stueetage, ved Siden af Vestibulen, til hvilket Værelse der var Opgang fra hans Beboelseslejlighed, til Soveværelse for sig og Hustru. Da Portner Larsen havde gennemgaaet en svær Sygdom, og det nævnte Værelse for Tiden stod ubenyttet, anbefalede Museumsraadet, at Tilladelsen gaves rent midlertidigt, og med den Indskrænkning i Benyttelsen, at der ikke der maatte bruges Lys. Efter at Konsistorium havde indhentet Erklæring fra Bygningsinspektøren, samtykkede Konsistorium under 6. November s. A. i, at det nævnte Værelse maatte benyttes af Museets Portner paa den anførte Maade.

— Under 21. September 1885 indberettede Museumsraadet til Konsistorium, at det, efter de Erfaringer, der vare gjorte ved Christiansborg Slots Brand, havde taget under Overvejelse, hvad der kunde gjøres for at sikre de i den zoologiske Museumsbygning værende Samlinger mod Ildsvaade. Det var derefter blevet besluttet at anskaffe følgende Gjenstande:

1. To Haandsprøjter, som anbragtes, den ene i Kjælderetagen, den anden i Mezaninetagen, tilsammen med en Bekostning af 50 Kr.;

2. 24 større Lygter til Oplysning i Opstillingssalene og Korridorerne samt 4 Haandlygter til Brug for Personalet;

3. 50 let transportable Skuffer, anbragte oven paa Skabene i den Lundske pælkæontologiske Samling, med en Udgift af 132 Kr. 50 Ø.;

4. Til Bortskaffelse af Bøger, Arkivalier og lignende Gjenstande 24 Sække for i alt 21 Kr. 84 Ø.;

5. 10 Sæt af Alfred Benzons ildslukkende Bomber, i alt til Beløb 109 Kr. 87 Ø.

Udgifterne til Lygterne havde Museet kunnet afholde af dets Konto til Belysning m. v., medens det ikke saa sig i Stand til at afholde Udgifterne ved de andre Anskaffelser, i alt til Beløb af 314 Kr. 21 Ø., og derfor anholdt om, at der maatte blive ydet Museet en ekstraordinær Bevilling hertil. Efter at Konsistorium fra Universitetets Kvæstor havde modtaget en Erklæring af 29. Juni 1886, hvori det oplystes, at der for Regnskabsaaret 1885—86 var en Besparelse af 593 Kr. 64 Ø. paa det til det zoologiske Museums Opvarmning og Belysning

under Universitetets Budgetpost 3 c indbefattede Beløb, indstillede Konsistorium, at oven nævnte Udgift af 314 Kr. 21 Ø. afholdtes af dette besparede Beløb. Denne Indstilling bifaldt Ministeriet under 14. Juli 1886.

— Under 5. November 1885 meddelte Museumsraadet, at der fra D'Hrr. Fabrikant G. Budde Lund, Kammerherre, Overførster, Dr. phil. P. E. Müller og Dr. phil. W. Sørensen — som Kommitterede for en Kreds af ældre og yngre Naturforskere og Yndere af Naturvidenskaben, der har dannet sig for at tilvejebringe en Buste af afdøde Professor, Inspektor ved Universitetets zoologiske Museum J. C. Schiødte, saa vel som for at søge denne opstillet paa et passende Sted i eller ved de Samlinger, af hvis Udvikling og Ordning Schiødte havde saa stor en Fortjeneste, og hvor Busten paa en naturlig Maade vilde kunne minde besøgende om den afdøde Forsker og hans Gjerning — var indkommet en Anmodning til Museumsraadet om at ville modtage en af Krøyer modelleret, og i Bronze støbt Buste som Museets Eiendom, og at ville skjænke den en passende Plads i eller ved den entomologiske Afdeling, om muligt paa et for det besøgende Publikum tilgængeligt Sted. Museumsraadet anholdt derfor om Konsistoriums Samtykke til, at bemeldte Gave modtoges. Under 16. December s. A. meddelte Konsistorium det begjærede Samtykke. Busten er derefter blevet anbragt i Museet.

— Under 5. Februar 1886 henlede Museumsraadet for zoologisk Museum Konsistoriums Opmærksomhed paa, om der ikke kunde skaffes Museets Fyrbøder P. Olsen, der med stor Omhu, Trofasthed og Paalidelighed udførte sit Hværv, nogen Forbedring i hans Stilling. Museumsraadet bemærkede, at det i de senere Aar havde indrømmet Fyrbøder Olsen, der var ansat paa det Vilkaar, at han i den Del af sin Arbejdstid (7 Timer daglig), som ikke optoges af Fyrbøderarbejdet, skulde yde Museet Haandhjælp af forskjellig Art, Fritagelse for Arbejde i Maanederne Juni—August, paa den Betingelse, at han i April, Maj og September daglig leverede 2—3 Timers Extraarbejde og, at han gav Afkald paa de ham af Museets Konto til Opvarmning o. s. v. tillagte 20 Kr. for disse 3 Maaneder, i hvilken Tid han havde haft Arbejde som Maskinarbejder. For at forbedre hans Stilling anholdt Museumsraadet derfor om Bemyndigelse til ogsaa i Maanederne Juni, Juli og August at udbetale det ham for hver af Aarets øvrige Maaneder tillagte Vederlag af 20 Kr. af nævnte Konto, uanset at han i disse Maaneder helt var fritaget for Arbejde, dog mod at han som hidtil i Maj og September daglig ydede 2—3 Timers Extraarbejde. I Skrivelse af 29. Juni s. A. udtalte Kvæstor, at Fyrbøderes Beskjæftigelse overhovedet maatte medføre Ophør af det egentlige Arbejde i Sommertiden, men at deres Lønning ved de til Universitetet knyttede Institutioner ikke desto mindre var beregnet paa at være stadig hele Aaret igjennem, og at navnlig den her ommeldte Fyrbøder for hver af Aarets Maaneder oppebar 58 Kr. af Universitets samlede Lønningssum. Der vilde saaledes formentlig ikke kunne være noget til Hinder for, at Konsistorium meddelte Museumsraadet den med Hensyn til den nu værende Fyrbøder attraaede Bemyndigelse.

Under 3. Juli s. A. gav Konsistorium derefter Museumsraadet den begjærede Bemyndigelse.

— Paa Universitetets Budget under Udgiftskonto 3 c for 1886—87 optoges et ekstraordinært Beløb til Erhvervelsen af 2de Samlinger af Fugleskind og en Samling

af Fugleæg. Forslaget herom var ledsaget af følgende Bemærkninger: Prof. zoologiæ Lütken havde i et af Konsistorium anbefalet Andragende anholdt om, at det nævnte Beløb maatte søges bevilget til at erhverve for det zoologiske Museums 1ste Afdeling følgende Dele af afdøde Fabrikejer Alfred Benzons ornithologiske Samlinger: 1) En Samling af 82 Skind af Fugle (eller til Dels udstoppede Fugle) fra Danmark og vore nordiske Bilande; 2) en Samling af Skind af fremmede Fugle i omtrent 170 Exemplarer og 140 Arter; samt 3) en Samling af Fugleæg, repræsenterende 92 Arter, paa ganske enkelte Undtagelser nær af danske eller nordiske Fugle eller dog af Fugle, som kunne forekomme i Danmark — deriblandt en større Række af Gjøgeæg med tilhørende »Redeæg«, det vil sige det hele Kuld af Æg, fundne med Gjøgeæg i Reder af omtrent 40 forskellige danske Plejefugle for Gjøgen. Erhvervelsen af disse Samlinger, til hvilke Etatsraadinde Benzon havde indrømmet Museet Forkjøbsret mod en forholdsvis billig Kjøbesum, vilde efter Prof. Lütkens Udtalelse have stor Betydning for Museet som et væsentligt Fremskridt hen imod den ved Lov af 29. December 1862 § 1 for dette fastsatte Hovedopgave, at anlægge og udvikle saa vel almindelige videnskabelige Samlinger som derfra adskilte Samlinger, der tjente til at oplyse Landets Naturforhold og fremstille saa vel de enkelte Arter som disses Udvikling.

— I Skrivelse af 3. Marts 1886 anholdt Museumsraadet for zoologisk Museum, i Anledning af, at det var kommen til dets Kundskab, at Marine-ministeriet vilde være til Sinds, foruden den Botaniker, som af Kommissionen for Grønlands geologiske og geografiske Undersøgelse vilde blive indstillet til at følge med Korvetten »Fylla« paa dens forestaaende Togt til de grønlandske Farvande, at tilstaa ogsaa en anden Naturhistoriker, som maatte blive anbefalet dertil, Lejlighed til at deltage i dette Togt, — om en Bevilling til Afholdelsen af de med sidst nævntes Udsendelse forbundne Udgifter.

Museumsraadet maatte meget anbefale, at denne Lejlighed blev benyttet til at fortsætte de ombord i »Fylla« i 1884 foretagne Indsamlinger af Zoologica i vore arktiske Have. Det bemærkede, at Danmark hidtil kun lidet havde bidraget til de Undersøgelser over Dyrelivet paa større Havdyb, som antydede et saa betydningsfuldt Vendepunkt i Udviklingen af den zoologiske Viden, og hvortil baade Sverig og Norge, Storbritanien, Frankrig, Italien, de nordamerikanske Fristater og til Dels Holland havde ydet saa betydelige Bidrag. Hvad der i denne Henseende var blevet udrettet her, indskrænkede sig til nogle faa Skrabninger, udførte af »Ingolf« i 1879, til »Djimphna« Expeditionens Undersøgelser i det kariske Hav, og til de nu sidst af »Fylla« i Baffinsbugten udførte Skrabninger under Kaptejn Normanns indsigtfulde og nidkjære Ledelse. Vare disse Bundskrabninger end ikke udførte paa saa store Dybder som de, man nu tænkte paa ved egentlige Dybhavsundersøgelser, saa vare de f. Ex. paa »Fylla« undersøgte Dybder dog større end de, hvortil det havde været muligt for de i Grønland bosatte naturkyndige Embedsmænd at udstrække deres Undersøgelser, og »Fylla«s sidste Expedition gav derfor et meget kjærkomment Bidrag til Kundskaben om Grønlandshavets dybere Dele af nye eller hidtil mindre kjendte Fiske og lavere Dyreformer.

Museet vilde maaske kunne overkomme, om end med følelige Afsavn paa enkelte Punkter, at forsyne den udsendte Naturhistoriker, hvem det maatte blive overdraget at varetage Zoologiens Tarv, med Glas og Spiritus m. m. til Opbe-

varing af de indsamlede Gjenstande, men det vilde i alt Fald ikke kunne bestride af sit Annuum de Pengebeløb, som paa anden Maade vilde medgaa, og som man — i Lighed med hvad den grønlandske Kommission havde beregnet for den udsendte Botanikers Vedkommende — vilde anslaa til 500 Kr. Museumsraadet androg derfor om en ekstraordinær Bevilling af 700 Kr. til begge de nævnte Øjemed, subsidiært af 500 Kr. til det sidst nævnte.

Under Forudsætning af Ministeriets Samtykke til dette Forslag indstillede Raadet end videre, at det igjennem Marineministeriet maatte blive paalagt Chefen for »Fylla« at lade foretage Undersøgelser af Havbunden med Bundskraber og Trawl i de af Skibet besøgte arktiske Have, især paa Dybder, der nærmede sig til eller oversteg 100 Favne, saa ofte som Tjenestens Tarv og andre Omstændigheder maatte tillade det, og overhovedet at yde den Naturhistoriker, hvem Varetagelsen af det zoologiske Udbytte maatte blive overdraget, den Assistance til Indsamlinger m. m., som de oven nævnte Hensyn kunde tilstede, samt endelig at foranledige, at de til Skrabninger paa Skibets sidste Togt benyttede Apparater atter bleve medtagne om Bord i samme Øjemed.

Til at deltage i Togtet under de her nævnte Forudsætninger ønskede Museumsraadet at indstille stud. mag. Theodor Holm, som paa en meget tilfredsstillende Maade havde udført tilsvarende Hverv om Bord i »Fylla« og »Djimphna«.

Ved at fremsende Museumsraadets Indstilling anbefalede Konsistorium i Skrivelse af 14. April s. A., i Tilslutning til en fra Universitetets Kvæstor indhentet Erklæring, at det overlodes til Museet selv at tilveiebringe de for den eventuelle Expedition nødvendige Spiritusglas m. m. til Opbevaring af det indsamlede, men at det andet af Museumsraadet nævnte Beløb 500 Kr. om muligt søgtes afholdt af Statskassen, og for saa vidt dette ikke lod sig gjøre, at det udbetaltes paa forventet Tillægsbevilling inden Linien af Kommunitetets ekstraordinære Udgiftskonto for Finansaaret 1886—87.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet tilskrev herefter Marineministeriet i Overensstemmelse med Museumsraadets Indstilling og erholdt under 3. Maj s. A. et i alle Henseender imødekommende Svar, idet Marineministeriet lovede at tilstaa stud. mag. Holm fri Station om Bord som Messemedlem i Forventning om, at han vilde assistere ved de forefaldende videnskabelige Arbejder, og derhos gav Tilsagn om at paalægge Skibschefen at foretage de ønskede Undersøgelser af Havbunden.

Ved Meddelelsen herom i Skrivelse af 13. s. M. til Konsistorium og Kvæstor fastsatte Ministeriet, at det oven nævnte Udgiftsbeløb af 500 Kr. blev at afholde paa den foreslaaede Maade af Kommunitetets Konto for ekstraordinære Udgifter, medens Leveringen af de nødvendige Glas m. m. til Opbevaring af det indsamlede Materiale overlodes til Museet.

Under 17. November s. A. indberettede Museumsraadet, at der af det bevilgede Beløb direkte kun var blevet Brug for 148 Kr. 66 Ø., eftersom Forholdene ikke havde givet Anledning til eller tillode saadanne længere og mere kostbare Udflugter fra Skibet, som under andre Omstændigheder vilde have været at foretage. Museumsraadet anholdt derhos om, at det ikke anvendte Beløb af 351 Kr. 34 Ø. maatte tillades udredet dels til at erstatte det zoologiske Museum en Udgift af 101 Kr. 34 Ø., som var medgaaet til Anskaffelse af Glas, Propper, Spiritus

og forskjellige Redskaber m. m., der ud over, hvad Museet af sine egne Beholdninger havde kunnet afgive, havde været nødvendige til Expeditionens zoologiske Udrustning, dels til at tildele den udsendte Naturhistoriker, stud. mag. Th. Holm, et Honorar af 250 Kr. for den ved Indsamlingen udviste Iver og Nidkjerhed. Om den Udgift for Museet, som ønskedes erstattet, tilføjede Museumsraadet, at der ikke deri var indbefattet, hvad der af Glas, Spiritus o. s. v. var anvendt paa Samlingen efter dens Aflevering i Museet eller dens Opstilling, Bevaring o. s. v. Angaaende Indsamlingen bemærkede Museumsraadet, at der af Fiske — store og smaa — var indsamlet i alt 190 Stykker, af Leddyr (Krebsdyr og Arachnider) 141 større og mindre Glas; de indsamlede Krebsdyr-Arters Antal var henved 70; af andre lavere Dyr c. 100 Glas. Foruden den udfyldende Betydning, som denne Indsamling havde, fremhævede Museumsraadet, at der ved den Omhu, hvormed de enkelte Findesteder vare protokolerede, var tilvejebragt en værdifuld Række af Oplysninger om Arternes Forekomst, Dybde, Bundforhold o. s. v., som vilde føre nærmere til Realisationen af den Opgave: at udarbejde en ny og fyldestgjørende »Fauna Grønlandica«. Efter at Konsistorium i en med Kvæstors Erklæring bilagt Skrivelse af 11. Februar 1887 havde anbefalet Museumsraadets Andragende, bevilgede Ministeriet under 19. s M. den foreslaaede Anvendelse af det ikke brugte Beløb.

— Efter at den internationale ornithologiske Kongres i 1884 havde afholdt sit første Møde i Wien, og nedsat en permanent Komite med Centralsæde sammesteds, henvendte denne Komite, af hvilken Prof. Lütken var valgt til Medlem for Danmarks Vedkommende, igjennem det herværende Østerrigsk-Ungarske Gesandtskab en Opfordring til den danske Regjering om at bidrage et aarligt Beløb af 500 Kr. til Fremme af Komiteens Arbejder.

Efter Foranledning af Kultusministeriet indsendte Konsistorium under 27. April 1885 en af Prof. Lütken affattet Betænkning med Hensyn til Sagens videnskabelige Betydning, til hvilken Konsistorium ganske sluttede sig.

Prof. Lütken udtalte, at det af det medfulgte Program for den oven nævnte Komites Virksomhed og Formaal fremgik, at disse gik i flersidig Retning. Naar deriblandt »Fjerkræavlens Udvikling« var nævnt, turde dette dog næppe regnes til de videnskabelige Formaal, som Ministeriets Skrivelse havde haft for Øje; og for saa vidt muligt ensartede Fredninger og Jagtbestemmelser i Evropas Stater vare Gjenstand for Komiteens Bestræbelser, turde det vel være tilstrækkeligt at henvise til, at disse i høj Grad havde beskæftiget vor Lovgivningsmagt ogsaa i den seneste Tid. Den tredje Side af Komiteens Bestræbelser havde derimod en virkelig videnskabelig Interesse og hørte til dem, som ingen Stat godt kunde unddrage sig for at deltage i, naar de havde antaget en vis almindelig eller international Karakter. De kunde nemlig ikke fremmes med fuld Nytte af det enkelte Land eller Stat; deres rette Betydning kunde de, ligesom de meteorologiske Instituter, kun faa ved at danne Led i en Kjæde, der i det mindste ompændte en Verdensdel. Saaledes forholdt det sig nemlig med Bestræbelserne for, gennem Iagttagelser paa mange Punkter, at skaffe Vished om forskjellige Fænomener i Fuglelivet, særlig om Fuglenes periodiske Vandringer, deres Træk og andre dermed i Forbindelse staaende Fænomener, deres Liv og Forplantning vedkommende. Det Gaadefulde i Vandringsfænomenerne havde altid øvet en stærk Tiltrækning paa

Naturforskerne, men førend der kunde vindes en tilfredsstillende Forklaring af dem, var det nødvendigt ad Erfaringens Vej at lære alle disse Fænomener at kjende i alle deres Enkeltheder, og en af de Veje, ad hvilken dette Maal kunde tilstræbes, var planmæssige, igjennem en Aarrække fortsatte Jagttagelser. Den enkelte Ornithologs, ja selv det enkelte større Lands Bestræbelser i denne Retning vare ikke tilstrækkelige; at samle de splittede Kræfter til planmæssigt Samarbejde var nødvendigt. I dette Øjemed havde der i den senere Tid dannet sig to ornithologiske Komiteer, en i England og en i Tyskland, der begge havde virket i flere Aar. Den engelske, som var nedsat af den berømte Forening »British Association for the advancement of science«, havde især forsøgt at virke ved at fremkalde Indberetninger fra Fyrtaarnene langs alle Storbritaniens Kyster om de Fugle, som i Træktiden, især i mørke Nætter, støde mod Fyrene og ved denne Lejlighed dræbes eller fanges. Selvfølgelig kunde herved vindes en Række værdifulde Data til Fugletrækkets Statistik, hvad enten nu Fuglene kom i Berøring med Fyrene ved at krydse Nordsøen, eller ved under deres Vandringer fra Nord til Syd, og omvendt, at følge Kysterne, hvilket de jo for en stor Del gjorde. En lille Begyndelse til noget lignende var ogsaa gjort her i Landet, idet en Læge i Storehedinge, Hr. Arctander, fra først af efter Aftale med Prof. Reinhardt, stadig havde indsendt de Fugle, der bragtes ham fra Stevns Fyr, til Museet, hvor de bleve bestemte og optegnede. Da dette maatte antages at være iværksat efter Aftale med den engelske Komite, saaledes at det havde været Prof. Reinhardts Hensigt ved Aarets Slutning at indsende sine Optegnelser til denne Komite, var dette, siden Prof. Lütken havde overtaget Bestyrelsen af Museets 1ste Afdeling, regelmæssig sket med de Oplysninger, som Hr. Arctander havde tilstillet ham. Ved samme Tid var der imidlertid fra den tyske Komite — den, som senere var udvidet til eller gaaet op i den internationale Komite i Wien — indløbet en til afdøde Prof. Reinhardt stilet Opfordring om at virke for, at der anstilledes regelmæssige ornithologiske Jagttagelser her i Landet. I Kultusministeriets gjentagne Paalæg til Museet om at virke særlig for de danske favnistiske Samlingers Udvikling og Fremme laa formentlig en yderligere Opfordring til ikke at unddrage den her omhandlede Sag den Medvirkning, som man kunde yde, da det maatte antages, at det ikke alene var Museets materielle Udvikling, der laa Ministeriet paa Sinde, men overhovedet alle Bestræbelser for at oplyse Landets Dyreliv og Dyreverden. Prof. Lütken havde derfor henvendt sig til en Kreds af Mænd her i Landet, om hvilke han med nogen Grund kunde antage, at de vilde være villige til at understøtte ham og Museet i denne Sag, og de fleste af dem havde meget redebont imødekommet hans Opfordring til at meddele ham ved Slutningen af hvert Aar deres ornithologiske Jagttagelser, hvilke han nu agtede at sammenstille til en fælles Aarsberetning, som han vilde stille til Raadighed for den tyske Komite, idet han forbeholdt sig senere at samle disse periodisk, f. Ex hvert 5te Aar, til en samlet dansk Beretning. Den første af disse Aarsberetninger var nu under Trykken i Tyskland, og den anden var under Arbejde. Prof. Lütken antog, at det var hans paabegyndte Virksomhed i denne Retning, som havde foranlediget den internationale ornithologiske Kongres til at vælge ham til Delegeret for Danmarks Vedkommende. Dette Valg havde han dog kun modtaget under Forbehold af, at Forholdene vilde tillade ham at give hin Virksomhed

en saadan Udstrækning, at de danske Bestræbelser kunde komme til at indtage en værdig Stilling ved Siden af de andre større Staters.

For at dette kunde opnaas, indstillede Prof. Lütken, at Ministeriet vilde udvirke følgende Skridt:

1) En Ordre fra Marineministeriet til samtlige danske faste Fyr og Fyrskibe om at indsende til det zoologiske Museums 1ste Afdeling alle de Fugle, der maatte blive opsamlede som døde eller blive fangne paa Fyrene og Fyrskibene, med Optegnelse af Dato osv., i Overensstemmelse med en nærmere Instruktion. Prof. Lütken havde i øvrigt fra Komiteen i Wien modtaget Meddelelse om, at Komiteen havde henvendt sig umiddelbart til Marineministeriet om at lade ornithologiske Jagttagerer anstille paa de danske Fyr; rigtig forstaaet vilde dette Forslag falde sammen med det af ham fremsatte

2) En Opfordring fra Finansministeriet til de det underlagte Skovembedsmænd om at ville indsende en Gang aarlig (i Januar Maaned) de ornithologiske Observationer, særlig om Fugletrækket, Fuglenes Ankomsttid, sjældnere Fugles Forekomst, og hvad andet der maatte forekomme dem mærkeligt og værd at anføre, som de under deres Gjerning maatte have haft Lejlighed til at anstille, til Bestyreren af den oven nævnte Museumsafdeling. Man turde her ikke forlange mere end en »Anmodning« eller »Opfordring«, da denne Sag selvfølgelig ikke i nogen Henseende maatte kollidere med Skovetatens Embedspligter; og den Udstrækning, hvori Opfordringen maatte kunne efterkommes af den enkelte, maatte bestemmes paa den ene Side af Hensynet til disse Pligter, og paa den anden Side af den Interesse, som Skovembedsmændene vist nok i Regelen vilde have for Jagttagelsen af den nævnte Art.

3) En Bevilling til Afholdelse af de med Sagen forbundne Udgifter, derunder Smaadoucører til underordnede Fyrbetjente som nogen Erstatning af Næringsværdien af de Fugle, der ville blive indsendte, Portoudgifter og Korrespondance samt Honorar til en Medhjælper, som vilde have at føre Protokollen over de indkommende Samlinger og at registrere og sammenstille de saaledes vundne Resultater.

Denne Bevilling, som ikke turde anslaaes til mindre end 600 Kr., burde formentlig ikke ligefrem gives til Museet som en Forhøjelse af dettes Budget, da dette let kunde blive en Hindring for den Forhøjelse af Budgettet, som Museet i andre Retninger maatte trænge til. Derimod var det formentlig af mindre Betydning, om Beløbet gaves som en særskilt Bevilling, eller i Forbindelse med den af den internationale Komite i Wien begjærede Bevilling af 500 Kr. Denne Bevilling maatte ligeledes i høj Grad anbefales, da Komiteen med Hensyn til de Penge midler, hvoraf den skulde bekoste sine Publikationer m. m., var ganske henvist til Bidragene fra de enkelte Stater.

I Forbindelse med den foreliggende Sag benyttede Prof. Lütken Lejligheden til at foreslaa Ministeriet en Foranstaltning med et andet lignende Formaal, nemlig at søge udvirket en Ordre fra Indenrigsministeriet til Landets Redningsstationer om at indsende telegrafisk Anmeldelse til Museet om Fangst eller Strandning af større mærkelige Sødyr, være sig Hvaler, Hajer eller andre usædvanlige Fremtoninger. Denne Foranstaltning var bleven gennemført i de nordamerikanske Fristater og havde der givet særdeles paaskjønnelsesværdige Resultater baade for Videnskaben og for Museerne. Man kunde derfor ikke nære Tvivl om, at en

saadan Foranstaltning — uanset den Ulejlighed, som den ofte, uden tilsvarende Udbytte, vilde kunne foraarsage vedkommende Museumsafdelings Bestyrer — ogsaa her i Landet vilde kunne være til megen Nytte.

Undervisningsministeriet tilskrev derpaa først under 21. Maj 1885 Indenrigsministeriet i Overensstemmelse med Henstillingen i Slutningen af Prof. Lütken's Skrivelse, med Bemærkning, at Udgiften ved de omhandlede telegrafiske Anmeldelser, for saa vidt de skulde betales, vilde blive refunderede af Museet. Tillige meddeltes det Udenrigsministeriet, at man for det følgende Finansaar vilde søge bevilget det Beløb af 500 Kr., der var begjæret som Tilskud til den ornithologiske Komite i Wien, i Betragtning af, at det ene af de Formaal, som Komiteen havde stillet sig, nemlig at anstille Iagttagelser over Fuglenes Vandringer m. m., havde særlig videnskabelig Interesse.

Efter den givne Anledning udsendte Indenrigsministeriet under 10. Juni 1885 en Anmodning til Bestyrerne for det nørrejydske samt for det bornholmske og møenske Redningsvæsen om at give de dem underlagte Redningsstationer, for saa vidt de vare eller senere maatte blive optagne i det telegrafiske Net, Paalæg om at indsende til Museet de oven nævnte Anmeldelser om Stranding af mærkelige Sødyr o. s. v. Indenrigsministeriet lod derhos tilkjendegive, at Udgifterne ved de omhandlede Anmeldelser, for saa vidt de skulde betales, vilde blive refunderede af Museet.

Kirke- og Undervisningsministeriet begjærede derpaa ved Skrivelse af 21. November 1885 Marineministeriets Ytringer med Hensyn til Prof. Lütken's Forslag om Aflevering af Fugle fra Fyrstationerne. Ministeriet tilføjede, at der paa Forslaget til Finanslov for 1886—87 var stillet Forslag om en Bevilling af 600 Kr. til Afholdelse af de Udgifter, som denne Forholdsregel i Forbindelse med andre lignende Undersøgelser vilde medføre.

Marineministeriet svarede den 27. s. M., at det var villigt til at udfærdige den omspurgte Ordre til samtlige Fyrstationer, men det maatte dog, forinden dette skete, henlede Opmærksomheden paa, at de paa saadanne Steder indfangede Fugle med Ministeriets Billigelse hidtil vare blevne betragtede som Fyrpersonalets Ejendom, og at der derfor formentlig maatte gives dette et forholdsmæssigt Erstatningsbeløb. At dette Beløb ikke vilde blive ganske ringe, i det mindste for enkelte Stationers Vedkommende, turde fremgaa af, at der i Oktober 1883 og i samme Maaned i indeværende Aar alene ved Anholt Fyr var faldet flere hundrede Kramsfugle i Løbet af nogle enkelte Nætter. For at skaffe Materiale til en omtrentlig Bedømmelse af, hvilke Værdier det her kunde dreje sig om, havde Marineministeriet imidlertid udsendt en Cirkulærskrivelse til samtlige Fyrstationer, hvori disse anmodedes om snarest mulig at meddele de Oplysninger, som kunde gives om Antallet af de Fugle, der aarlig omkom ved at flyve imod Lanterneerne eller som paa denne Maade bleve fangede, tillige med Oplysning om de forskjellige Fugles Art.

Efter at Professor Lütken var bleven gjort bekendt med Marineministeriets Skrivelse, bemærkede han i Skrivelse af 5. December s. A., at et saadant Massefald af Kramsfugle, som det, der angaves at have fundet Sted ved Anholt Fyr, vist nok var at opfatte som en ved Belliggheden begrundet lokal Ejendommelighed, der næppe vilde have noget tilsvarende ret mange Steder. Da der nu ved Marine-

ministeriets Cirkulære upaatvileligt snart vilde blive tilvejebragt nærmere Oplysninger herom, vilde det formentlig være rigtigst at oppebie disse, førend bestemte Instruktioner affattedes. Det var indlysende, at det i Tilfælde som det oven nævnte vilde være urimeligt at indsende den hele Masse af Fugle; det vilde være tilstrækkeligt at indsende Prøver. Rimeligvis vilde man dog i de hyppigste Tilfælde, hvor der kun var Tale om værdiløse Smaafugle og om enkelte Stykker, kunne faa det hele indsendt; naar der faldt flere Fugle, som øjensynlig vare af samme Art, kunde man indskrænke sig til Prøver, og ved større Fugle, der havde Værdi for Fyrpersonalet, lade sig nøje med Indsendelse af Hoveder, dog at disse i visse Tilfælde, der nærmere maatte specificeres i Instruxen, burde ledsages f. Ex af en Vinge og en Fod. Det turde vel altid forudsættes, at man vilde faa indsendt alt, hvad der paa Personalet maatte gjøre Indtryk af at være usædvanligt eller ukjendt.

Prof. Lütken benyttede derhos Lejligheden til at bemærke, at han muligvis var gaaet for vidt, naar han i sit tidligere Forslag havde tænkt sig alle Fyr og Fyrskibe inddragne i Iagttagelsesnettet. Det var sandsynligt, at dette baade vilde blive for bekosteligt og for vidtløftigt, og at man maatte indskrænke sig til et snævrere Udvalg. For at drøfte dette Spørgsmaal saa vel som Affattelsen af den mere specielle Instrux til Fyr-Embedsmændene ønskede Prof. Lütken en Bemyndigelse til at konferere med den nærmest vedkommende Embedsmand under Marineministeriet. Han tilføjede endnu, at den af ham foreslaaede Bevilling paa 600 Kr. muligvis vilde vise sig utilstrækkelig, men at han, for ikke at forøge Vanskelighederne ved Sagen, havde indskrænket sig til at foreslaa dette Beløb. I ethvert Fald burde den Ordre, hvorom Marineministeriet havde givet Tilsagn, ikke udfærdiges, førend Bevillingen var sikret.

Efter at Undervisningsministeriet i denne Anledning atter havde tilskrevet Marineministeriet, bemyndigede dette Ministerium Kaptejn C. Normann til at forhandle med Prof. Lütken angaaende Udarbejdelsen af en Instrux for Fyrpersonalet, hvorefter Kultusministeriet under 19. December 1885 tillagde Prof. Lütken den fornødne Ordre i samme Øjemed. Tillige oversendtes til Museet de efterhaanden indkomne Indberetninger fra Fyrstationerne af det oven for nævnte Indhold.

Som allerede berørt, havde Undervisningsministeriet imidlertid for Finansaaret 1886—87 stillet Forslag om de omspurgte Bevillinger, nemlig 500 Kr. som Tilskud til den af den internationale ornithologiske Kongres i Wien udnævnte permanente Komite og 600 Kr. til ornithologiske Undersøgelser har i Landet. Paa Ministeriets senere fastsatte Budget for det nævnte Finansaar optoges begge Bevillinger, saaledes at disse afholdtes under „andre og overordentlige Statsudgifter“.

Den af Prof. Lütken foreslaaede Henvendelse til Finansministeriet angaaende Indsendelse af ornithologiske Meddelelse fra Skovembedsmændene har Ministeriet ikke fundet tilstrækkelig Anledning til at foretage.

4. Universitetets kemiske Laboratorium.

Ved Finansloven for 1873—74 blev den paa Universitetets Budget opførte Konto for Universitetets kemiske Laboratorium forøjet med et Beløb af 800 Kr. til Timebetaling for 2 assisterende Kandidater (Hjælpeassistenter), ve-

Laboratoriet, saaledes at disse fik et Honorar af 1 Krone hver pr. Time. Paa Finanslovsforslaget for 1884—85 blev Kontoen foreslaaet forhøjet med et Beløb af 880 Kr. I Følge det af Laboratoriets Bestyrer i denne Anledning indgivne Andragende blev der paa Finanslovsforslaget bemærket følgende: Antallet af de studerende ved Laboratoriet var siden 1873—74 vedblevet jævnt at stige, indtil det i Foraars-Halvaaret 1880 blev saa betydelig forøget, at de ugentlige Arbejdstimers Antal (d: Produktet af de studerendes Antal og deres Arbejdstimer) var steget fra de 5 foregaaende Semestres Gjennemsnitsantal af 1277 ugentlige Arbejdstimer til 1616. Fra den Tid havde det ikke længere været muligt at meddele Undervisningen i den normerede Arbejdstid, 4 Dage om Ugen med 3 Timer hver Dag, og denne Arbejdstid var derfor blevet udvidet fra 3 til 4 Timer daglig, hvorved der kunde undervises $\frac{1}{3}$ flere studerende end tidligere. Frekvensen havde i de følgende 7 Semestre holdt sig tilsyneladende konstant; men dette hidrørte kun fra, at Laboratoriet havde maattet henvise de studerende, det ikke havde kunnet modtage, til den polytekniske Lærestalts Laboratorium. I Foraars-Halvaaret vare saaledes 27 studerende med en Arbejdstid af 300 Arbejdstimer blevne henviste. Ved den stærke Udvidelse af Undervisningen i Laboratoriet var Hjelpeassistenternes Stilling nu bleven en helt anden end oprindeligt antaget; thi medens de tidligere kun havde gaaet de faste Assistenters til Haande ved Undervisningen, havde den stærke Stigning af de studerendes Antal medført, at denne havde maattet deles ligelig imellem alle Assistenterne, og der stilledes saaledes med Hensyn til Delagtigheden i og Ansvar for Undervisningen samme Fordringer til de saa kaldte Hjelpeassistenter som til de faste Assistenters. Forskjellen var kun den, at de sidste ogsaa vare beskæftigede uden for Undervisningstiden. Den Betaling af 1 Krone for Timen, som ydedes for Hjelpeassistenternes Tjeneste, maatte derfor anses for altfor ringe i Forhold til Beskæftigelsen af det ansvarsfulde og besværlige Arbejde, som de udførte, og til den Fordannelse, som krævedes, og Laboratoriet vilde ikke kunne vente at bevare de Mænd, som udførte denne Tjeneste, og som vare i Besiddelse af de fornødne Anlæg for Undervisning, naar det fremdeles skulde byde dem et Vederlag, som kun udgjorde Halvdelen eller Tredjedelen af det, som de med Lethed kunde opnaa ved privat Undervisning. Fra den Tid, da Arbejdstiden blev udvidet, var der foruden for nævnte 800 Kr. tillige tilstaaet Hjelpeassistenterne 320 Kr. aarlig, der vare blevne afholdte af Laboratoriets løbende Indtægter, men disse vilde ikke længere være i Stand til at bære denne Udgift. Laboratoriets Bestyrer anholdt derfor om, at Vederlaget for Hjelpeassistenterne maatte sættes til 70 Kr. maanedlig (840 Kr. aarlig) for hver, hvilket beregnet efter Arbejdstimernes Antal udgjorde omtrent $1\frac{1}{2}$ Kr. pr. Time. Da Forslaget om Forhøjelsen ikke blev vedtaget, gjenoptoges det paa Finanslovsforslaget for 1885—86, idet der blev bemærket, at Frekvensen paa Laboratoriet var i stadig Stigen, saaledes at de ugentlige Arbejdstimer i Efteraars-Halvaaret 1883, i hvilket der havde maattet antages en 5te Hjelpeassistent, var steget til 1812. Under Henvielse til de i de to foregaaende Finansaar meddelte Oplysninger blev der atter paa Finanslovsforslaget for 1886—87 stillet Forslag om Forhøjelsen, hvorefter Laboratoriets Budget paa Ministeriets Budget for samme Finansaar blev forhøjet med det foreslaaede Beløb af 880 Kr. til Vederlag for Hjelpeassistenterne.

5. De lægevidenskabelige Anstalter.

a. *Det normal-anatomiske Museum.*

I et af det lægevidenskabelige Fakultet anbefalet Andragende anholdt Bestyreren for det normal-anatomiske Museum om, at der til Anskaffelse af Glas, et Mikroskop, et Tegneapparat samt Bøger og Billedværker til Brug i Museet maatte bevilges et extraordinært Tilskud af 2000 Kr., idet der til Glas var anslaaet 500 Kr., til et Mikroskop og et Tegneapparat henholdsvis 450 Kr. og 178 Kr., samt til Bøger og Billedværker 872 Kr. Det bemærkedes, at Museet i de senere Aar havde haft et stærkt Forbrug af Glas, ikke blot til Forøgelsen af den egentlige Hovedsamling, men navnlig fordi det havde været nødvendigt at anlægge en Materialsamling til Brug ved de studerendes mikroskopiske Øvelser. Ved dette pludselig tiltagne Forbrug var Beholdningen af Glas sluppet op, og Museet var ikke i Stand til af sine aarlige Indtægter at forskaffe sig et Oplag af de mange forskellige Glas, som maatte have til Raadighed. Til de videnskabelige Arbejder, der udførtes ved Museet, vilde udfordres et saadant Mikroskop og Tegneapparat, som foreslaaet, idet der blandt de for Haanden værende, navnlig til Brug for de studerende anskaffede Mikroskoper ikke fandtes noget, som fyldestgjorde de Fordringer, der maatte stilles ved finere Undersøgelser. Fremdeles savnedes der et Haandbibliothek, indeholdende de Bøger, som der stadig var Brug for ved Forelæsninger og Arbejder i Museet.

Den saaledes foreslaaede Forhøjelse optoges paa Budgettet for 1886—87. — I en Skrivelse til Kirke- og Undervisningsministeriet af 17. Marts 1886 bemærkede det lægevidenskabelige Fakultet, at ved den stadige Forøgelse af det normal-anatomiske Museums Præparatsamling var det indskrænkede Museumslokale efterhaanden blevet saa overfyldt, at man ikke blot havde maattet bryde den systematiske Opstilling af Præparaterne for blot at skaffe Plads til disse, men endog i den senere Tid havde været nødt til at tage Vindueskarme, Gulv o.s.v. til Hjælp. Samlingens Benyttelse til Undervisnings- og anden Studiebrug var selvfølgelig derved bleven gjort besværlig, og en anden af Museets Forpligtelser, nemlig den at give Publikum Adgang til Samlingen, som var paalagt ved Fundatsen for Hofraad Meyers Legat, vilde under de nu værende Forhold ikke kunne opfyldes, dels fordi Samlingen i dens for Haanden værende Tilstand ikke egnede sig til at fremvises, dels fordi de uden for Skabene anbragte Præparater vilde blive udsatte for Beskadigelse. Fakultetet udbad sig derfor Bemyndigelse til foreløbig, indtil en hensigtsmæssigere Ordning af Museet maatte kunne gennemføres, at holde dette lukket for Offentligheden, medens Adgangen selvfølgelig, ligesom hidtil, vedblev at staa aaben for alle, som vilde benytte Samlingen til Studier. Fakultetets Indstilling bifaldtes under 25. Marts 1886.

— Foranlediget ved en Indstilling fra det lægevidenskabelige Fakultet angaaende Fakultetets Forsyning med Lig til Brug ved Forelæsninger og Øvelser bevilgede Ministeriet ved Skrivelse af 5. December 1885, at der af Universitetets extraordinære Udgiftskonto for Finansaaret 1885—86 stilledes et Beløb af i alt 1200 Kr. til Raadighed for Fakultetet, nemlig 600 Kr. til derfor at anskaffe Apparater til Bevaring af Lig som Materiale ved Forelæsninger samt ved de studerendes Øvelser i Dissektion og kirurgiske Operationer, og 600 Kr. til forsøgsvis Anven-

delse af saadanne Apparater paa de enkelte Lig. Ministeriet søgte derhos under Behandlingen af Finanslovsforslaget for 1886—87 Universitets Konto for særegne Udgifter til det lægevidenskabelige Fakultet forhøjet med 1000 Kr. til konserverende Behandling af Lig som Studiemateriale, hvilken Forhøjelse bifaldtes af Landstinget og derefter optoges paa Ministeriets Budget for 1886—87.

Om den yderligere Forhandling af de herhen hørende Spørgsmaal, der fremkaldtes ved Fakultetets her nævnte Indstilling, maa henvises til et følgende Hæfte af Aarbogen

b. Det kgl. Frederiks Hospital og den kgl. Fødsels- og Plejestiftelse.

Efter at Landstingsmand Fischer var afgaaet ved Døden, blev i hans Sted i Følge Kirke og Undervisningsministeriets derom nedlagte Indstilling Oberst F. G. C. Schøller ved kgl. Resolution af 22. Oktober 1885 udnævnt til Direktør for det kgl. Frederiks Hospital og den kgl. Fødsels- og Plejestiftelse.

Efter Udnævnelsen af den nye Direktør fastsatte Ministeriet ved Skrivelse af 27. s. M., at de aarlige Budgetter for Hospitalet og Fødselsstiftelsen, som hidtil havde været udfærdigede af Direktøren uden at forelægges Ministeriet til Approbation, fremtidig hvert Aar, senest inden Udgangen af Maj, skulle for det paafølgende Finansaars Vedkommende indsendes til Ministeriet, for at approberes af dette. Med Hensyn til Revisionen og Decisionen af Stiftelsernes Regnskaber henviste Ministeriet til den ved Skrivelse af 24. Oktober 1883 truffne Ordning (jfr. Univ. Aarb. f. 1884—85 S. 107).

— Under 2. Januar 1886 bevilgede Ministeriet, at Prof. Saxtorph maatte forblive boende i den for Overkirurgen ved Frederiks Hospital normerede Embedsbolig indtil den først kommende April Flyttedag, imod at han stillede de fornødne Aftrædelsesværelser til Disposition for sin Eftermand.

— Ved Oberst Schøllers Udnævnelse til Direktør for Frederiks Hospital og Fødsels- og Plejestiftelsen blev det paalagt ham at udarbejde et Forslag til nærmere Bestemmelser om Forholdet mellem Direktøren og Lægeraadet for Stiftelserne. Ved Ministeriets Skrivelse af 26. Januar 1886 stadfæstedes følgende Instrux:

»Forhandlingerne mellem Direktøren og Lægeraadet kunne føres enten mundtlig i Møder eller ved skriftlig Votering.

Møder af Lægeraadet afholdes, saa ofte der efter Direktørens Skjøn er Anledning dertil, eller naar der med Angivelse af Forhandlingsgjenstand fremsættes Begjæring derom af noget af Raadets Medlemmer. Mødet tilsiges af Direktøren med Angivelse af Tid og Sted samt Gjenstanden for Forhandling.

Under et Møde kunne dog ogsaa Spørgsmaal, der ikke forud ere betegnede som Forhandlingsgjenstande, komme til Forhandling, naar ingen modsætter sig dette.

Lægeraadet skal holde Møde i det mindste en Gang aarlig.

Direktøren fremlægger de Spørgsmaal, der skulle forhandles, for Lægeraadet, leder Forhandlingen, og slutter den, naar han skjønner, at den har været udtømmende.

Efter at Spørgsmaalet har været behandlet enten i et Møde eller ved skriftlig Votering, tager Direktøren Beslutning om Sagens Afgjørelse eller indstiller den efter Omstændighederne til Ministeriets Afgjørelse.

Sagens Afgjørelse bliver at meddele Raadet.

Over Spørgsmaal, der vel ikke høre under Lægeraadets Omraade, men om hvilke Direktøren dog i Følge deres Beskaffenhed kan ønske at erfare Lægeraadets

Mening, kan han udbede sig dettes Udtalelser, og er Raadet forpligtet til at afgive saadanne.

Sagens Udfald bliver da at meddele Raadet.»

— Ved en Indstilling af 18. Maj 1886 fremkom Direktøren for Frederiks Hospital og Fødsels- og Plejestiftelsen med Forslag til en Sammen dragging af Stiftelsernes Administration. Direktøren bemærkede i denne Anledning, at det i Kommissionsbetænkningen af 1882 var forudsat, at Ansættelsen af en lønnet Direktør for begge Stiftelser vilde gjøre den ene af de to Inspektører overflødig. For saa vidt Tanken hermed havde været, at de to Inspektørers Gjerning skulde blive mindre i Omfang ved Ansættelsen af en Ene direktør, vilde denne Betragtning næppe kunne staa sin Prøve over for de faktiske Forhold. Derimod maatte Direktøren efter den Erfaring, han havde indhøstet, anse det for meget ønskeligt, at ikke blot Inspektørposterne blev sammendragne, men at dette ogsaa skete med Stillingerne som Kasserer og som Bogholder og Kassekontrolør ved Stiftelserne.

Bortset fra, at det var uødvendigt at have de nævnte Forretninger fordelte paa 6 Personer, naar de kunde udføres af det halve Antal Embedsmænd, vilde den Ensartethed i Stiftelsernes Forretningsgang, som maatte følge af en saadan Ordning, have sin store Betydning for Direktøren, der herved paa en ganske anden Maade end hidtil vilde blive i Stand til at kontrolere og lede begge Stiftelsernes hele Økonomi og Drift og blandt andet benytte de Hjelpekilder, der kunde være fælles for dem begge. Hertil kom, at da den paatænkte Flytning af Stiftelserne i Forbindelse med de lægevidenskabelige Instituter forudsatte en gennemgaaende Sammen dragging, vilde det eventuelt have sin praktiske Betydning, at Stiftelsernes administrative Personale allerede nu begyndte at arbejde sammen, saaledes at det kunde staa fuldt uddannet ved Overgangen til de nye Stiftelser.

Efter at Direktøren nærmere havde gjort Rede for Udførligheden af den foreslaaede Foranstaltning, stillede han Forslag til Omordning af Stiftelsernes Administration, som gik ud paa følgende:

Personalet havde hidtil været saaledes fordelt, at der ved Frederiks Hospital var ansat 7 Funktionærer, nemlig: en Inspektør, en Bogholder og Kassekontrolør, en Kasserer og Fuldmægtig, 1ste Assistent, 2den Assistent og Skriver, Kvartermesteren og Kontorbudet, og ved Fødselsstiftelsen 3, nemlig en Inspektør, en Bogholder og Kassekontrolør samt en Assistent og Kasserer. I Stedet herfor vilde følgende 10 Funktionærer blive fælles for Stiftelserne, nemlig: en Inspektør, en Bogholder og Kassekontrolør, en Kasserer, 1ste Fuldmægtig, 2den Fuldmægtig, 1ste Assistent, 2den Assistent, en Skriver, en Kvartermester og et Kontorbud. I Forbindelse hermed foreslog Direktøren en delvis Forhøjelse af Lønningerne, hvorved en ringe Merudgift vilde fremkomme, idet han tilføjede at de foreslaaede Lønninger gennemgaaende vare noget lavere end Lønningerne for de tilsvarende Funktionærer ved Kommunehospitalet.

Til Forklaring af, at der stadig vilde behøves et forholdsvis saa betydeligt Kontorpersonale ved Stiftelserne, bemærkede Direktøren endnu, dels at det havde vist sig meget uheldigt at tiltræde en Reduktion ved at henlægge heterogene Forretninger til enkelte Personer, dels og navnlig, at det saa vel af Hensyn til den vidtløftige Regnskabsførelse og de mangfoldige Expeditioner vedrørende Stiftelsernes forskelligartede Forbrug, som paa Grund af Hospitalets Forpligtelse til

hele Dagen igjennem at modtage Patienter, var nødvendigt at holde Kontorerne aabne fra Morgenen til Aften, ogsaa om Søndagen.

Det anførte Forslag blev efter Ministeriets derom nedlagte Forestilling bifaldet ved allerhøjeste Resolution af 9. Juli s. A. Fra 1. Oktober 1886 blev den saaledes approberede Omordning gennemført ved en Del ældre Funktionærers Entledigelse og ved Besættelsen af de nye Pladser.

V. Det akademiske Legat- og Stipendievæsen.

1. Tilkomne Legater ved Universitetet.

I det akademiske Aar 1885—86 er der tilkommet tvende nye Legater, Gudelach-Møllers Legat til det kirurgiske Studiums Fremme, og Etatsr., Bygningsinspektør, Prof., Dr. phil. H. C. Hansens Legat til Professorernes Enkekasse.

Det af afdøde Kaptejn From-Møller stiftede Legat, kaldet Professor Gudelach-Møllers Legat til det kirurgiske Studiums Fremme. Fundatsen, der under 13. Februar 1886 ad mandatum er forsynet med kgl. Stadfæstelse, lyder saaledes:

Ved Testamente af 11. August 1880 har afdøde Kaptejn From-Møller overensstemmende med sin tidligere afdøde Broder, Prof. Gudelach-Møllers Ønske blandt andet bestemt, at en Sum af 10000 Kr. skal tilfalde Kjøbenhavns Universitet til Oprettelse af et Legat til det kirurgiske Studiums Fremme. Efter at denne Legatkapital af Exekutor i Kaptejn From-Møllers Dødsbo kontant er indbetalt i Universitetskvæsturen, har Konsistorium i Overensstemmelse med de ved Testamentet givne Bestemmelser forfattet følgende Fundats:

1. Legatet, der benævnes »Professor Gudelach-Møllers Legat«, bestaar af en Kapital paa 10000 Kr., der for Tiden er anbragt i en 1ste Prioritets Panteobligation. Det bestyres af det lægevidenskabelige Fakultets tvende normerede kirurgiske Docenter, dog saaledes, at Midlernes Forvaltning sker ved Universitetskvæsturen. Legatet behandles som en for sig bestaaende, selvstændig Formue, men for øvrigt efter de samme Regler som Universitetets øvrige Legater. Regnskabet aflægges af den ældste af de kirurgiske Docenter, der hæver og kvitterer for Renterne.

2. Af Legatets Renter uddeles aarlig af for nævnte Docenter 2 Portioner, hver paa 180 Kr., med Halvdelen i Juni og December Termin. Det overskydende af Renterne lægges til Kapitalen og forrentes med denne, indtil Kapitalen har naaet en saadan Størrelse, at en ny Portion kan uddeles af Renterne. I saa Fald skal det dog ogsaa staa Konsistorium frit for at forege de oprindelige Portioner i Stedet for at oprette nye.

3. Understøttelse af Legatet kan søges af lægevidenskabelige studerende, hvis Studier love et heldigt Resultat for den kirurgiske Videnskab. Kandidater skal have Fortrinsret.

4. Legatet nydes i tre paa hinanden følgende Aar.

5. Under Forbehold af Regeringens Stadfæstelse kan Konsistorium vedtage Tillæg til og Ændringer i denne Fundats.

Til Bekræftelse under Universitetets Segl og sædvanlig Underskrift.

Konsistorium, den 8. Februar 1886.

Det af afdøde Etatsraad, Bygningsinspektør H. C. Hansens Enke, til Minde hendes Mand stiftede Legat, kaldet Etatsraad, Bygningsinspektør, Professor, Dr. phil. Hans Christian Hansens Legat til Professorernes Enkekasse. Fundatsen, der under 13. Februar 1886 ad mandatum er forsynet med kgl. Stadfæstelse, lyder saaledes: